

Sámi allaskuvla

OAHPPOPLÁNA

Davvisámegiela álgokurssa 2. oassi

15 oahppočuoggá

1. OAHPU NAMMA

Sámegillii: Davvisámegiela álgokurssa 2. oassi

Norsk: Nordsamisk begynnerkurs del 2

English: North Saami Language Introduction Course Part 2

2. OPPALAŠ DIEDUT OAHPPU BIRRA

Oahppoovttadaga koda: SÁM-0104

Viidodat: 15 oahppočuoggá

Dási: Bachelor

Galli lohkanbaji badjel?: 1

Oahpu lágideapmi: Oahpus leat 2,5 vahku fysalaš beaivečoagganeami, ja muđui eahketoahpamus. Oahpahusa ii leat vejolaš čuovvut neahta bokte. Lágiduvvon oahpamus lea birrasiid 150 diimmu.

Fágalaš latnjalasvuohta: Oahppu vástida SAAL2 Sámegiella praktihkalaš dilis – álgooahppu 2. oassi (15 oč) oahpu

3. OAHPU GULLEVAŠVUOHTA

Oahppu ii leat oassin Sámi allaskuvlla oahppoprográmmain. Oahppu lea álgodásis. Maŋŋil dán oahpu sáhtá joatkit *Davvisámegiella lohkanbadjeoahpuin* dahje vástideaddji oahpuin.

4. SISABEASSANGÁIBÁDUSAT

Ohccis galgá leat sámegiela máhttu mii vástida *SÁM-0103 Davvisámegiela álgokurssa 1. oassi* (15 oč) oahpu dahje *SAAL 1 Sámegiella praktihkalaš dilis – Álgooahppu 1. oassi* (15 oč) oahpu oahppanjoksosiid. Oahppu lea álggahalliide, geat eai máhte hupmat eaige čállit sámegiela.

Forskrift om opptak til høyere utdanning vuodul álgokurssaide ja lohkanbadjeohppui ii gáibiduvvo oppalaš lohkanbadašvuohta jus ohccis lea sámi gullevašvuohta daid njuolggadusaid vuodul maid ásahus lea mearridan. Mearráduš guoská sidjiide geain lea sámi gullevašvuohta čuovvovaš čuoggáid vuodul

- Sápmelaš gii lea massán giela, ja gii háliida oahppat sámegiela, dahje
- Bargi almmolaš ásahusas sámegielat guovllus gii háliida oahppat sámegiela, dahje
- Eará (omd. ohcci orru sámi bearrašis dahje sámi guovllus ja háliida oahppat sámegiela)

Oahpus leat 15 oahpposaji. Ohcciid vuoruheapmi dahkko Sámi allaskuvlla sisaváldinnjuolggadusaid § 5-4 (2) vuodul ja oahpposajit vuoruhuvvojit čuovvovačcat:

1. Sápmelaččat geat leat massán giela, ja geat háliidit oahppat sámegiela

2. Bargit almmolaš ásahusain sámegiela guovlluin geat háliidit oahppat sámegiela
3. Earát (omd. ohccit geat orrot sámi bearrašis dahje sámi guovllus ja háliidit oahppat sámegiela)

Ohccit galget čállit motivašuvdnareivve mas čilgejit guđe čuoggá vuodul ohcet oahpposaji.

5. OAHPAHUSGIELLA

Oahpahusgielat leat dárogiella ja davvisámegiella. Sámegiela geavaheapmi deattuhuvvo dađistaga oahpu mannolagas.

6. SISDOALLU

Gulahallanbiras láchčojuvvo earret eará geavatraš doaimmaide. Studeanttat sámástit gaskaneaset ja oahpaheddjiiguin barggadettiin. Guovddáš oahppotemat čatnasit sámi árbevieruide, birgejumiide ja duovdagiidda. Temáid láidestanbajilčállagat leat:

Lagašbiras

- ieš ja bearaš
- báikedoallu ja huksehusat
- bivut
- servvoštallan ja bálvalusdilálašvuodát

Birgen

- áigedoahpagat (diibmu, jándor, mánut, jahkeáigodagat)
- dálki, johtin ja dádjadeapmi
- luonddunamahusat ja báikenamat

Servodatlaš dilálašvuodát

- dáidda, duodji, girjjálašvuohta, osku ja musihkka
- sámegiela ásahusat
- media ja eará gulahallangaskaoamit

Njálmmálaš gulahallamis giehtalagaid geavatraš doaimmaiguin iešguđet birrasiin hábmejuvvojit álkis cealkagat. Dalle hárjehallat sátneluohkáid sojahanminstariid ja dássemolsašumiid ja guoskkahit dábáleamos suorggideamiid.

7. OAHPPANJOKSOSAT

Maŋŋil čađahuvvon oahpu studeanta

- hálddaša álkis ságastallamiid mat gusket beaivválaš gulahallamii

- máhtta muitalit oanehaččat maid son ja earát birrasasis leat bargame, barge ja leat bargan ja maid áigu/sáhtta/máhtta bargat
- lea dihtomielaš sáme giela čanastagain sámi árbevieruin, birgejumiin ja luondduin
- gulahallat dábalaš ságastallamiid oktavuodas árgabeai dilis lagasbirrasis ja muhtun servodatlaš diliin
- oaidná vejolašvuodaid ieš leat mielde várjaleame sáme giela sáme gielagiid fárus buotlágan gulahallandilálašvuodain

8. OAHPAHAN- JA OAHPPANVUOGIT

Studeanttaid aktiivvalaš searvan njálmmálaš hárhallamiidda, joavkobargguide ja bagadallamii lea eaktun dasa ahte oahpamus ja oahppan lihkestuvvá.

Fágaoahpaheaddji lágida oahppandiliid dan láhkái ahte studeanttat besset oadjebas birrasis hárhallat giela. Oahpamus fállujuvvo fysalaš beaivečoagganemiid ja eahketoahpamus bokte. Dasa lassin leat muhtun diimmut neahtaoahpamus. Muhtin eahketoahpamusdiimmuid lágida fágaoahpaheaddji neahta bokte, muhto studeanttat čuvvot oahpamus luohkkálanjas ovttaš báikki oahpaheddjiin/giellavehkiin.

Mielstudeanttat ja movttiidahtti biras ja oahppanressurssat konkretiserenávdnasiiguin doibmet gielalaš buvttadeapmái doarjjan.

Sáme gielagat ja earenoamážit árbečeahpit, geat bivdojit searvat vissis temáid olis, dorjot studeanttaid háhkat gulahallangelbbolašvuoda.

Studeanta duodašta iežas oahppama bargomáhpa bokte. Studeanta dokumentere gielalaš buvttadeami temáid oktavuodas omd. govvateavsttaiguin ja dialogaiguin.

Oahpu čađaheami oktavuodas fállu bagadallan. Vuodđun bagadallamii lea studeanta reflekšuvdnalogga ja bargomáhppa.

9. GÁIBÁDUSAT BEASSAT EKSÁMENII

- Studeanta lea geatnegahtton čuovvut 80 % oahpamusas.
- Rollaspeallu (eanemustá 3 studeantta) ráhkadeapmái ja njálmmálaš ovdanbuktimii searvan (sullii 10 minuhta). Sáme giela geavaheapmi bargoproseassa vuolde deattuhuvvo. Rollaspeallu sáhtta leat fearán, muitalus dahje máinnas dialogahámmis.
- Oanehis njálmmálaš ovdanbuktin (sullii 5 minuhta) fáttás maid ieš lea válljen.
- Reflekšuvdnaloggat mas árvvoštallá iežas gielalaš ovdáneami (unnimustá 3 logga ja juohke logga galgá leat sullii ½ siiddu)

- Prošeaktabargui (eanemustá 3 studeantta) ja njálmmálaš ovdanbuktímii searvan (sullii 10 minuhta). Sámegeiela geavaheapmi bargoproseassa vuolde deattuhuvvo. Prošeakta galgá vuodđuduvvot dasa mii lea relevánta oahpu sisdoalu ja máhtolašvuoda ektui.
- Teaksta (1 siidu) mas čájeha gielalaš máhtu ja ahte máhtá hábmet álkis cealkagiid. Prošeaktabarggu temá addá jođu čállit teavstta.

Ovdal eksámendilálašvuoda vállje studeanta bargomáhpas osiid čájehanmáhppii

- 1 rollaspeallu dahje iežas njálmmálaš ovdanbuktima
- 1 refleksuvdnalogga
- 1 temábargu
- 1 teaksta prošeaktabarggu vuodul

Barggut galget sisabuktojuvvot šihttojuvvon áigemearrái ja dohkkehuvvot fágaoahpaheadjjs.

10. EKSÁMEN

Oktagaslaš njálmmálaš eksámen čájehanmáhpa vuodul mii bistá sullii 15 minuhta. Árvvoštallamis deattuhuvvo njálmmálaš giellageavaheapmi. Eksámen árvvoštallo ceavzán dahje ii ceavzán.

11. LEA GO PRIVATISTTAIN VEJOLAŠ VÁLDIT DÁN OAHPPOOVTTADAGA

Lea, eavttuin ahte Sámi allaskuvlla eksámen- ja loahpalaš árvvoštallama gáibádusat leat devdojuvvon, ja ahte oahpahus lea čuvvojuvvon ja gáibádusat beassat eksámenii leat devdojuvvon, jogo Sámi allaskuvllas dahje Sámi allaskuvlla ovttasbargoásahusas.

12. KVALITEHTASIIKKARASTIN

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodát/geatnegasvuodát studeanttain lea árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta.

Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvon evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvon studeantaárvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágareportta vuodul.